

V Liberci 17. května 2023

Tisková zpráva

PREVENCE A JEJÍ VÝZNAM V KONTEXTU 75. LET OD ZALOŽENÍ SVĚTOVÉ ZDRAVOTNICKÉ ORGANIZACE

7. dubna 1948 byla spojením národů založena Světová zdravotnická organizace s odvážnou a jasnou vizí: nejvyšší možný standard zdraví pro všechny lidi. Její ústava byla prvním dokumentem v historii, který formálně uznal zdraví jako základní lidské právo pro všechny lidi. O dva roky později byl tento den vyhlášen jako **Světový den zdraví. Nejdůležitější pomocí v cestě za dosažením cíle je prevence.**

Prevence zdraví zahrnuje opatření a strategie, které mají za cíl zabránit vzniku nemocí nebo minimalizovat riziko výskytu onemocnění a jsou prováděna na individuální nebo společenské úrovni. **Liberecký kraj řeší tuto oblast prostřednictvím zdravotní politiky dlouhodobě, a to již od roku 2002.**

Podkladem pro tvorbu zdravotní politiky je znalost zdravotního stavu obyvatel v kraji s tím, že cíle zdravotní politiky se zaměřují na oblasti, které je třeba změnit. Z toho důvodu vzniká pravidelně dokument Zpráva o zdraví. Jednou za 5 let vzniká publikace souhrnná s důrazem na popis trendů. Aktuální dostupná data o zdraví obyvatel jsou k dispozici v tomto dokumentu, který byl publikován v roce 2022.

[ZPRÁVA O ZDRAVÍ V LIBERECKÉM KRAJI 2020](#)

„K zajištění zdravotní politiky je stanovena pracovní skupina pro realizaci Zdravotní politiky, která zahrnuje členy z řad odboru zdravotnictví Libereckého kraje, zástupce Krajské hygienické stanice Libereckého kraje, zástupce Všeobecné zdravotní pojišťovny a gestory, nejen lékaře a další odborníky, kteří zodpovídají za plnění cílů. K zajištění zdravotní politiky je nastaven i dotační fond Libereckého kraje, v rámci kterého je možné získat finanční prostředky na podporu ozdravných a rekondičních pobytů pro zdravotně/tělesně postižené občany, na podporu preventivních a léčebných projektů, na podporu osob se zdravotním postižením a na podporu primární péče,“ popisuje PhDr. Alena Riegerová, vedoucí odboru zdravotnictví Krajského úřadu Libereckého kraje a pokračuje, že: *„základem zdravotní politiky jsou ukazatele zdravotního stavu ke kterým gestori se svými spolupracovníky navrhují aktivity, včetně termínu plnění a indikátoru s cílem zlepšit zdravotní stav obyvatel v kraji.“*

Akční plán zdravotní politiky zahrnující jednotlivé cíle s navazujícími akcemi k jejich plnění do roku 2025 byl naformulován s jednotlivými gestory cílů během roku 2022. Zdravotní politika byla schválena Radou Libereckého kraje dne 21. 3. 2023, usnesením č. 458/23/RK a Zastupitelstvem LK dne 28. 3. 2023, usnesením č. 117/23/ZK.

Dokument Zdravotní politika Libereckého kraje se zabývá 8 oblastmi: Podpora zdraví během celého života, Zdravější životní styl, Duševní zdraví, Omezení zdravotně rizikového chování, Snižování zdravotních rizik ze životního a pracovního prostředí, Zvládání infekčních nemocí, Snížení výskytu neinfekčních nemocí, Zdraví, důležité hledisko v činnosti všech rezortů.

[ZDRAVOTNÍ POLITIKA LIBERECKÉHO KRAJE 2022](#)

Cílem obou dokumentů je poukázat na význam zdraví nejen v kontextu spokojenosti obyvatel, ale také vývoje a prosperity kraje.

„Jako červená nit napříč cíli zdravotní politiky se line potřeba zvýšit zdravotní gramotnost. Zdravotní gramotnost je o schopnosti jedince porozumět a používat informace týkající se zdraví a zdravotní péče, tj. znalost, jak udržovat své zdraví, dbát na prevenci nemocí a umět například i efektivně komunikovat se zdravotníky. Zdravotní gramotnost cílí na individuální úsilí na cestě ke zdraví, tedy na přístup každého z nás,“ konstatuje Ing. Jana Loosová, Ph.D., ředitelka KHS LK a dodává: *„zdraví v nemocnicích většinou nevzniká. To vzniká v rodinách, ve školách, na pracovištích, prostě všude tam, kde lidé žijí, pracují,*

odpočívají a stárnou, a proto je nutné se věnovat prevenci a cílit nejen na roli společnosti, ale i na možnosti jedince“.

V roce 2022 již proběhly například akce

- „Hravě jak žít zdravě“
- seminář pro psychoterapeuty a školní poradce s názvem „Redukce psychosomatických obtíží u žáků středních škol“
- „Zdravý zoubek“ v MŠ KNofLík
- „Prevence antibiotické rezistence“
- „Evropský den melanomu“
- **Kampaň Společně proti kouření 2022**

Organizace MAJÁK o.p.s. ve spolupráci s Krajským úřadem Libereckého kraje pořádá pravidelně od roku 2011 kampaň Společně proti kouření, která vždy reaguje na současný vývoj v oblasti závislostí. Jejím cílem je preventivně působit na myšlení žáků základních škol.

Součástí kampaně byl také seminář „Nikotinové sáčky aneb evoluce v užívání nikotinu pokračuje“ pro širokou veřejnost, na kterém byla představena rizika tohoto fenoménu. Semináře se zúčastnilo 38 účastníků z řad učitelů, metodiků prevence, pracovníků pedagogických poraden i pracovníků sociálních služeb. Seminář je vedl k zamyšlení se nad tím, jak řešit různé situace ve školách, poradnách i nízkoprahových zařízeních a byl inspirací k hledání dalších kroků v preventivním působení. (TZ: Maják o.p.s.)

*„Riziko nových produktů spočívá v prodloužení zakotvení jejich regulace v rámci legislativy. Tak tomu bylo právě u nikotinových sáčků, které byly dlouho dostupné osobám pod 18 let, měly pro děti a mládež atraktivní vzhled a příchutě sladkostí. Nikotin v sáčcích stejně jako u jiných nikotinových produktů vyvolává nežádoucí účinky na nervový systém, tachykardii, nevolnost, únavu, závratě atd. U dětí je riziko vzniku závislosti vyšší vzhledem k ještě vyvíjejícímu se organismu. Aktuálně se na trhu objevuje Kratom, nejčastěji v podobě prášku z rozdrcených listů stromu *Mitragyna speciosa*, který přitahuje zejména teenagery pro své povzbuzující účinky, a teprve nedávno byl zahájen proces tvorby legislativní regulace,“ vysvětluje rizikovost Mgr. Aleš Lebeda, DBA, krajský protidrogový koordinátor a uzavírá: „to je důvod, proč osvěta hraje v oblasti prevence závislostí tak významnou roli.“*

Zuzana Balašová
tisková mluvčí KHS LK